

**LÄNSRÄTTEN I
VÄNERSBORG**

Ingela Olofsson

DOM
2008-01-18
Meddelad i
Vänersborg

Mål nr
3446-07 E

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Yngve Lundh Arkitekt AB, 556602-2272
Box 46
431 21 Mölndal

MOTPART

Marks kommun
Administrativa enheten/upphandling
511 80 Kinna

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2008-01-21	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

BESLUT

Länsrätten beslutar att upphandlingen, såvitt avser ”teknikområde 3 – arkitekttjänster,” ska göras om.

Länsrättens dom gäller omedelbart och tidigare fattat interimistiskt beslut av den 20 december 2007 upphävs.

Dok.Id 46878

Postadress
Box 1060
462 28 Vänersborg

Besöksadress
Residensgatan 23

Telefon
0521-27 03 00
E-post: lansrattenivanersborg@dom.se

Telefax
0521-27 03 80

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND

Marks kommun genomförde en offentlig upphandling av "Konsulttjänster TSF, 07/7" (upphandlingen). I beslut den 10 december 2007 tillkännagav kommunen att bl.a. Yngve Lundh Arkitekt AB (YL) antagits som leverantör.

YRKANDE M.M.

YL yrkar att upphandlingen ska rättas, på så sätt att Marks kommun gör en relevant utvärdering av inkomna anbud baserad på en beräkning av ett "normalprojekt" där samtliga i projektet ingående personalkategorier medräknas, och anför bl.a. följande. Beslutet strider mot LOU. 1. Värderingsprincipen att timdebitering från endast en yrkeskategori (handläggare) får avgöra hela upphandlingen framgick inte av förfrågningsunderlaget, utan meddelades i först i tilldelningsbeslutet. Om denna information hade varit en förutsättning i förfrågningsunderlaget hade det påverkat de priser som lämnats i YL:s anbud. YL har hamnat i en mer ofördelaktig position i utvärderingen än vad som borde vara fallet. Oavsett vilken storlek uppdragen har är det normalt att konsultföretagen använder sig av olika personalkategorier för att genomföra uppdragen. Man kan inte som anbudslämnare förutsätta specialfallet att det endast behövs en personalkategori om det inte uttryckligen står angivet i förfrågningsunderlaget. YL utgick från att Marks kommun bedömde anbuden på ett sedvanligt sätt genom beräkning av ett fiktivt uppdrag där olika personalkategorier ingår. Detta är en vedertagen modell som ger en rättvis utvärdering av de olika anbuden. Om Marks kommun anser att endast en personalkategori behövs är det en viktig upplysning och den borde ha angetts som en förutsättning. Anbudsgivarna hade då enbart behövt lämna ett timpris och allt skett på lika villkor. 2. Begreppet handläggare är inte specificerat i Marks kommuns meddelande om utvärderingsprinciperna. Det står inte angivet om det avser handläggande

ingenjör eller handläggande arkitekt. YL har lämnat timpriser för båda kategorierna, men endast det dyrare alternativet har beaktats i utvärderingen. Den är därmed felaktig. YL har en handläggande arkitekt som ansvarar för projekten och arbetar ett mindre antal timmar i varje projekt. De som gör merparten av arbetet är handläggande ingenjör samt medverkande arkitekt och ingenjör. Att då godtyckligt välja en kategori, i detta fall handläggande arkitekt, ger ingen rättvis kostnadsbild av vårt anbud. Särskilt inte då vi noterat att ett utvalt företag ligger på en relativt låg prisnivå på sin handläggare samtidigt som de har en anmärkningsvärt hög timdebitering för ”renritning”, vilket är ett okvalificerat arbete som normalt sett ligger betydligt lägre. Det är en felaktig princip att avgöra anbudet på en personalkategori som man väljer ut utan att bedöma hur stor del i uppdraget den kategorin medverkar. Hade man valt de kategorier som arbetar mest i projektet, dvs. handläggande ingenjör och medverkande arkitekt, så skulle YL ha hamnat högre i anbudsutvärderingen. 3. Om Marks kommun i sitt förfrågningsunderlag inte anger att timpriset för en specifik yrkeskategori faller hela avgörandet för upphandlingen måste man kunna utgå från, vilket också är sedvanligt förfarande i denna typ av offentlig upphandling, att utvärderingen sker genom en beräkning av ett fiktivt uppdrag där de olika yrkeskategorierna räknas med i den procentuella omfattning som får anses vara ”normal” för ett projekteringsuppdrag (uppdragsledare/handläggande arkitekt 15 procent, arkitekt, handläggande ingenjör 35 procent och ingenjör 50 procent). Hade så skett skulle det visa sig att YL:s anbud är ca 10 – 15 procent billigare än det företag som nu placerat sig före YL i utvärderingen. YL anser att Marks kommuns utvärderingsprincip inte är acceptabel och menar att timpriser från alla yrkeskategorier skall räknas med och viktas i ett fiktivt projekt. Det är känt från början att det är fjorton olika teknikområden och tid och resurser bör finnas för att göra en rättvis beräkning/utvärdering. 4. Muntligen har YL i efterhand fått reda på att de företag Marks kommun har för avsikt att teckna avtal med, kommer att erbjudas uppdrag i den turordning de hamnat i utvärderingen. Om det första- och eventuellt andraplace-

rade företaget tackar ja till alla uppdrag de erbjuds, kommer företag nummer tre och fyra inte att tilldelas något uppdrag. Denna princip framgick inte i förfrågningsunderlaget och skulle, om den varit känd, påverkat lämnat anbud. Av förfrågningsunderlaget bör klart framgå hur många företag som verkligen kommer att få uppdrag efter utvärderingen.

Marks kommun anser att yrkandet skall avslås och anför bl.a. följande. 1. Upphandlingen avser konsulttjänster för mindre uppdrag (3-5 pbb), vilket framgår av förfrågningsunderlaget. Huvuddelen av dessa uppdrag, ca 80-90 procent görs av handläggare, varför denna kategori valdes vid utvärderingen. Jämförelsen har dessutom varit lika för alla och i förfrågningsunderlaget bilaga 1, administrativa föreskrifter (AF) 1:9 anges följande. *Förfrågningsunderlaget har framställts med avsikten att detta klart och entydigt ska beskriva de förutsättningar som finns och de krav kommunen ställer på efterfrågade tjänster och den eller de entreprenörer som ska utföra dessa tjänster. Det kan trots detta uppstå frågeställningar. Därför rekommenderas anbudsgivare, att direkt vid mottagande av förfrågningsunderlaget, ta del av de krav som ställs eftersom kommunen har större möjlighet att lämna förtydliganden och kompletteringar på frågor om de kommer i början av anbudstiden. Kontakta gärna kommunens handläggare om något i förfrågningsunderlaget är oklart.* Inga förfrågningar om förtydliganden och kompletteringar har inkommit under anbudstiden och Marks kommun har därför förutsatt att det inte funnits några oklarheter. 2. Marks kommun har vid utvärderingen generellt utgått ifrån det som anses vara allmänt vedertaget som handläggare eller likvärdigt. Beträffande teknikområde 3 – arkitekt-tjänster har jämförelsen skett på handläggande arkitekt eller likvärdigt. I YL:s anbud finns två typer av handläggare: ansvarig handläggare/arkitekt för ett timpris av 640 kr och ansvarig handläggare/ingenjör för ett timpris av 520 kr. Vid utvärdering har bedömningen gjorts att det är den förstnämnda kategorin som efterfrågas. Det bestrids därmed att utvärderingen skulle vara felaktig. 3. Upphandlingen avser fjorton olika teknikområden.

Det kan inte anses vara rimligt att göra fiktiva beräkningar (med olika procentsatser) för varje område då upphandlingen, som tidigare nämnts, avser mindre uppdrag. Även här hänvisar kommunen till AF 1:9, då det varit lika för samtliga anbudsgivare och inga invändningar gjorts under anbudstiden. 4. Då det enda utvärderingskriteriet i rubricerad upphandling är pris, är det självklart att någon form av rangordning mellan antagna anbudsgivare måste ske. Även här hänvisas till AF 1:9. Det har varit lika för samtliga anbudsgivare. Marks kommun vill dock poängtera att det är viktigt att samtliga anbudsgivare lämnar sitt bästa erbjudande från början då det vid alla typer av upphandlingar endast finns begränsade möjligheter till kompletteringar och förtydliganden.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Av 7 kap. 1 § första stycket LOU framgår att en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till länsrätten ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Enligt 7 kap. 2 § samma lag skall länsrätten om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Länsrätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Utredningen i målet

I bilaga 1 till Anbudsbegäran, Administrativa föreskrifter, anges under rubriken "1.8 Anbudsprovning", följande. Provningsen av inkomna anbud kommer att ske i två steg. Steg: 1. Här provas att leverantören uppfyller de krav som återfinns i bilaga 2 ("Krav på leverantören"), att för anbudet nödvändiga svarsbilagor är ifyllda och att anbudet är utformat i enlighet med förfrågningsunderlaget. 2. Utvärdering av anbudspriser.

I bilaga 4 till Anbudsbegäran, PM med kravspecifikation, anges under rubriken "Priser" bl.a. följande. Pris per timme anges för respektive personalkategori: uppdragstekniker, tekniker, administrativ personal m.m.

I "Förtydligande angående anbudsutvärdering", ett meddelande som enligt YL "ankom i samma brev som resultatet av utvärderingen" uppges följande. Inom varje konsultområde har priset på handläggare eller likvärdig jämförts. Leverantörerna är därefter rangordnade."

Länsrätten gör följande bedömning

Den upphandlande enheten ska lämna information om upphandlingen. Förfrågningsunderlaget ska vara tydligt och det är viktigt att leverantörerna genom detta får klart för sig hur anbudet kommer att utvärderas. Av i målet aktuellt förfrågningsunderlag framgår inte att timpriset för endast en yrkeskategori, handläggare, skulle beaktas vid utvärderingen. En sådan viktig upplysning borde ha angetts i förfrågningsunderlaget. Att Marks kommun uppmanat anbudsgivarna att kontakta kommunens handläggare om något i förfrågningsunderlaget var oklart medför inte någon annan bedömning. Mot bakgrund härav anser länsrätten att det funnits utrymme för godtycke och att kravet på transparens och förutsebarhet i upphandlingen har åsidosatts. Upphandlingen strider i detta avseende mot LOU.

YL framför kritik även mot att det av förfrågningsunderlaget inte framgår hur många leverantörer Marks kommun har för avsikt att teckna avtal med. Marks kommun hänvisar även här till sin uppmaning till anbudsgivarna att de skulle kontakta kommunens handläggare vid oklarheter i förfrågningsunderlaget. Enligt länsrättens mening hade det varit enklare för Marks kommun att i förfrågningsunderlaget samtidigt ge samtliga leverantörer den upplysningen.

YL yrkar att länsrätten ska besluta om rättelse på visst sätt. Länsrätten menar emellertid att upphandlingen, i den del som är föremål för rättens prövning, dvs. ”teknikområde 3 –arkitektjänster,” med hänsyn till bristernas art måste göras om. Marks kommun ska därvid lämna upplysningar om vilken eller vilka personalkategorier som kommer att beaktas vid prisutvärderingen. För att undvika otydlighet bör Marks kommun också närmare definiera de olika personalkategorierna och ange hur många leverantörer man har för avsikt att teckna avtal med.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 B)

Urban Karlsson

